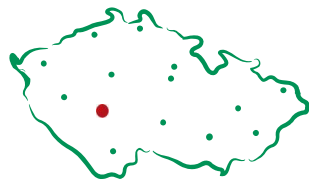

Majestátní hrad Zvíkov ve svých zdech ukrývá mnoho nerozluštěných záhad

Tajemství hradu Zvíkova

Text a foto: Vladimír Šiška

Málokde v Čechách najdeme vhodnější místo k založení hradu. Soutok dvou řek, z nichž každá si vytvořila hluboké údolí. Hrad postavený na vysoké skále mezi těmito vodními toky byl prakticky nedobytný. Dnes jej obklopuje klidná hladina orlického přehradního jezera a velká část někdejšího podhradí spočívá hluboko pod jeho vodami. Zvíkov je nádherný gotický hrad, v průběhu staletí střídal majitele a také dosti zchátral. Přesto stojí za to jej navštívit. A nejen kvůli tomu, že jde o stále krásnou památku zasazenou v ještě krásnější krajině. Hrad je opředen i mnoha záhadami, z nichž většinu se dosud nepodařilo vysvětlit.

Jak starý je vlastně hrad Zvíkov?

Až vám někdo bude tvrdit, že nějaká obec, město či hrad jsou tak staré jako první písemná zmínka o nich, nevěřte mu. U Zvíkova je to rok 1234, to ale neznamená nic víc, než že tu v té době již stál. Za nejstarší část hradu se považuje jeho hranolovitá věž, nazývaná

Hlízová nebo též Markomanka. Je postavena ze žulových kvádrů, na vnější straně neopracovaných a ve spodní části opatřených tajemnými znaky, které někdo považuje za runy, tajemné písmo, případně magické symboly. Ve skutečnosti se však jedná o kamenické znaky, i když dosti podivné. A jak by mohla být Hlízová věž stará? Legenda

vypráví o dceři praotce Čecha, která sem utekla s milencem, jenž nebyl tatínkovi po chuti. Ten, když je zde našel, milencům odpustil a postavil jim hrad. A protože si tu mladí už zvykli, nazvali jej Zvykov. Rožmberský kronikář Václav Břežan přisuzoval tuto stavbu bájnemu knížeti Nezamyslovi, který ji měl nechat postavit v roce 760. Pražský

profesor archeologie Jan Erazim Vogel se domníval, že Hlízová věž může být dílem starověkých Římanů. Pražský historik německého původu profesor Franz Millauer a zřejmě i jeho současník Johann Wolfgang Goethe se na počátku 19. století domnívali, že Hlízovou věž mohli vybudovat Markomané, germánský kmen, který sídlil na našem území v prvních stoletích po Kristu. I proto je věž nazývána Markomanka. Zajímavou domněnku vyslovil teplický archeolog František Olbricht – totiž, že se jedná o dílo Keltů. Keltové zde opravdu sídlili a zůstalo po nich mnoho archeologických nálezů. V době laténské zde existovalo malé, avšak dobře opevněné hradiště. Dokonce už v dobách před začátkem nového letopočtu odlámáním skály zúžili skalní šíji na přístup k místu dnešního hradu. Faktem ale je, že Hlízová věž v podobě, kterou dnes známe, musela být postavena někdy na počátku 13. století. Byl to rok 1226, kdy dostal král Přemysl Otakar I. ten báječný nápad a s premonstrátským klášterem v Doksanech vyměnil šest jiných vesnic za zdejší území (tehdy nazývané oujezd Oslovský). Teprve tehdy mohla začít stavba královského hradu. Jenže kde je psáno, že tu v ten čas byla zelená louka? Že na tomto strategickém místě nebylo vůbec nic? Premonstráti tu mohli mít také nějaké stavby, ostatně románské prvky v Hlízové věži by tomu odpovídaly. Nezapomeňme ale ani na onu starší historii. Kameny,

kteří odlámali staří Keltové ze skály zvíkovské šíje a použili je na své opevnění, totiž později posloužily stavebníkům hradu. Hlízová věž je zřejmě postavena právě ze žulových kamenů původního keltského opevnění, což vytváří to, čemu se říká genius loci – duch místa.

Zvíkovský rarášek

Když jsme o těch „duchů“, nemůžeme pominout známého zvíkovského raráška. Co, respektive kdo to je? Nikdo neví. Pověst o raráškovci vznikla zcela určitě dříve, než Ladislav Stroupežnický napsal svoji veseloheru *Zvíkovský rarášek*, která

Hlízová věž

Deska u vchodu do hradu informuje o setkání zednického mistra se zvíkovským raráškem v roce 1597

Inzerce

ZAUJAL VÁS ČLÁNEK?
VÍCE SE DOZVÍTE V KNIŽNÍ EDICI **TAJEMNÉ STEZKY**